

Metodstöd för identifiering av befattningar med hög risk för infiltration

Stödjande dokument

2024-10-11

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av

Metodstöd för identifiering av befattningar med hög risk för infiltration

Infiltration av organiserad brottslighet i kommunal verksamhet innebär att kriminella nätverk eller individer försöker få tillgång till och påverka beslut, resurser eller anställningar i kommunala förvaltningar och bolag för att främja sina egna intressen. Detta är ett allvarligt hot mot rättssäkerheten, förtroendet för Göteborgs Stad som offentlig organisation samt tryggheten för våra medarbetare, brukare samt medborgare.

Att motverka infiltration av organiserade nätverk i offentlig verksamhet kräver en kombination av förebyggande åtgärder, ökad kontroll samt ökad kunskap och medvetenhet. Det är viktigt att arbeta på flera nivåer för att skapa ett system som är motståndskraftigt mot infiltration, samtidigt som integritet och förtroende för offentliga institutioner upprätthålls.

Bakgrund

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2024-09-12 § 344 får samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Som stöd i förvaltningar och bolags bedömning har detta metodstöd tagits fram. Uppdraget att identifiera befattningar omfattar inte säkerhetsklassade tjänster.

Syfte och mål

Metodstödet hjälper förvaltningar och bolag att analysera och bedöma vilka befattningar som löper hög risk för infiltration. Det vill säga där infiltration av organiserad brottslighet får oacceptabla konsekvenser för Göteborgs Stad.

Verktyg och resurser

För att identifiera befattningar med hög risk för infiltration finns en bedömningsmall framtagen av stadsledningskontoret, enligt nedan. För att genomföra bedömningen krävs tillgång till samtliga befattningar i förvaltningen och bolaget samt kunskap om, eller beskrivning av, befattningens innehåll och ansvarsområden. Det är viktigt att den som ska genomföra bedömningarna har tid avsatt för detta.

Tidplan

Analysen ska vara slutförd senast sex månader efter beslut i kommunfullmäktige, dvs senast 2025-03-25.

Genomförande

Analys: Analysen av befattningar utgår från nedan angivna faktorer. I de fall bedömningen visar att det finns en risk för infiltration görs en bedömning av konsekvens. Konsekvensen graderas på en skala 1–4.

Dokumentation. Det är viktigt att tydligt och utförligt dokumentera de risker samt konsekvenser för infiltration som eventuellt uppmärksammas för respektive befattning.

Bedömning: Bedömningen görs förslagsvis av säkerhetschef eller motsvarande tillsammans med HR. Finns behov av stöd kan det centrala kompetensteamet för att motverka otillåten påverkan och tystnadskulturer på stadsledningskontoret finnas till hands. Det är viktigt att personer med rätt kunskap samt god verksamhetskänedom deltar i arbetet med att identifiera befattningar med hög risk för infiltration.

Uppföljning och utvärdering

Att identifiera befattningar med hög risk för infiltration är inte något som görs vid ett tillfälle. Det är ett arbete som kräver kontinuerlig uppföljning och analys. Nya befattningar skapas och mandat och uppgifter i redan befintliga befattningar ändras.

Faktorer att analysera för att bedöma risk för infiltration

I tabellen nedan finns områden samt faktorer för infiltration angivna som varje befattning analyseras utifrån. Värdera faktorerna utifrån er verksamhet och gör en bedömning om någon av befattningarna innehåller någon av faktorerna. Stöd för hur den bedömningen av konsekvens görs finns längre fram här i metodstödet.

Områden	Faktorer
Ekonomisk påverkan och manipulation	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? - Tillgång till känslig information: Åtkomst till skyddade eller konfidentiella data, vilket riskerar stadens verksamhet - Manipulation av offentliga upphandlingar och kontrakt: Påverkar eller manipulerar upphandlingar för att gynna vissa intressen. - Penningtvätt: Kriminella nätverk använder stadens avtal eller projekt för att tvätta pengar

	• Sabotage av konkurrens inom staden: Störning av konkurrensneutraliteten i kommunala projekt eller upphandlingar för att skapa en monopolistisk situation.
Politisk och institutionell påverkan	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Politisk påverkan på stadens beslut: Infiltratörer försöker påverka beslutsfattare för att främja dolda agendor • Korruption av tjänstemän: Tjänstepersoner i nyckelpositioner blir föremål för mutor eller otillåten påverkan. • Nätverksbyggande för dold påverkan inom staden: Kriminella nätverk skapar informella allianser för att påverka strategiska beslut.
Underminering av samhällsstrukturer och rättssystem	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Underminering av stadens interna kontrollsystem: Infiltration som försvagar stadens regler och kontroller. • Underminering av rekryteringsprocessen: Möjlighet att påverka krav, kvalifikationer och beslut samt kringgå ev kontrollsystem inför anställning. • Sabotage av system: Försök att störa viktiga administrativa eller tekniska system för att skapa kaos eller fördelar • Legitimering av kriminella aktiviteter: Stadens resurser eller strukturer utnyttjas för att ge legitimitet åt kriminell verksamhet
Social destabilisering och hot	Innebär befattningens karaktär att infiltration kan utgöra risk för något av nedanstående? • Skada förtroendet för Göteborgs Stad: Infiltratörer agerar på sätt som underminerar invånarnas förtroende för stadens verksamhet och ledning. • Framkallande av social oro och instabilitet: Handlingar som främjar social splittring eller protester mot staden. • Utpressning och hot mot tjänsteperson: Tjänstemän hotas eller pressas för att ändra beslut eller policyer till infiltratörers fördel

Bedömning av nivå av konsekvens

De befattningar där ingen risk för infiltration framkommer i analysen ovan kan nu lämnas. För de befattningar där ingen risk för infiltration framkommit är analysen klar. För de befattningar där risker identifierats görs en bedömning av konsekvens för att se om risken för infiltration är hög eller ej. Nivån av konsekvens är en viktig del av helhetsbedömningen av befattningen, eftersom den ger en indikation på vilken påverkan konsekvensen kan ha på organisation, verksamheter och medarbetare.

Ju mer omfattande och negativa konsekvenser, desto högre bedöms konsekvensens nivå vara. Nivå 1 bedöms ha låg konsekvens och ska kunna hanteras i det dagliga arbetet, genom exempelvis rutiner eller arbetssätt. De befattningar som faller inom nivå 2-4 bedöms ha hög risk för infiltration.

Utgå från tabellen nedan:

Nivå av konsekvens

	Bedömning av konsekvens	Beskrivning av nivå
Nivå 1	Låg konsekvens (Risk för infiltration)	Påverkan som är märkbar men kan hanteras i det dagliga arbetet.
Nivå 2	Medelstor konsekvens (Hög risk för infiltration)	Infiltration har en märkbar påverkan på verksamheten och medarbetare. Riskerna kan hanteras på kort sikt men kräver riktade insatser och åtgärder för att förhindra långsiktig skada
Nivå 3	Allvarlig konsekvens (Hög risk för infiltration)	Infiltration har en stor och direkt påverkan på verksamheten och medarbetare. Konsekvensen är påtaglig och svår att reparera utan större ingrepp.
Nivå 4	Mycket allvarlig konsekvens (Hög risk för infiltration)	Konsekvensen har en omfattande och varaktig påverkan på hela kommunens verksamhet, vilket leder till en betydande risk för både kommunens säkerhet och allmänhetens förtroende.

Hantering av information om vilka befattningar som bedöms ha hög risk för infiltration

Information om vilka befattningar som bedöms ha hög risk för infiltration är skyddsvärd. Förvaltningar och bolag hanterar denna information som konfidentialitet klass 2. Detta innebär att informationen kan delas till berörda grupper, ex en HR-avdelning, men inte till alla inom staden.

.